Práce & sociální politika

noviny Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ● ročník 8 ● číslo 9 ● 9. 9. 2011

Náklad ověřen auditorskou firmou

ZDARMA

LPS

Posuzování zdravotního stavu bude kvalitnější

čtěte na straně 3

RODINA

Kojenecké ústavy by měly skončit do konce roku 2013

čtěte na straně 4

UDÁLOST

V říjnu se koná Týden sociálních služeb

čtěte na straně 5

Slovo ministra

Vážení kolegové,

v posledních dnech se objevily hlasy kritizující proces restrukturalizace úřadů práce, některých aplikovaných rozhodnutí a postupů. Vnímám citlivost situace, kdy po dvou desetiletích chodu úřadů práce nastávají poměrně zásadní změny. Změny, které se odráží v práci většiny z vás, s sebou pak pochopitelně nesou určitou nejistotu. Proto jsem se rozhodl napsat vám tento dopis, v němž bych se zejména rád vyslovil k některým kritickým vyjádřením.

Náklady na platy zaměstnanců úřadů práce

Snížení nákladů na platy je závazek této vlády. Úřad práce ČR (ÚP ČR) má sníženy prostředky na platy oproti roku 2010 o 10 procent stejně jako jiné úřady. Cílem reorganizace úřadů práce je snížení náročnosti na výkon jednotlivých agend. Novou organizací práce a soustředěním některých agend snižujeme počet ekonomů, odborných specialistů na některé činnosti a také vedoucích pracovníků.

Snižování prostředků na platy ale není primárně zacíleno na snížení konkrétních platů. Nyní jsme ve fázi probíhající změny zařazení jednotlivých pracovníků na nové pozice. Výsledkem změn bude struktura, kdy snížíme náročnost výkonu práce u lidí pracujících přímo s klientem (nebudou muset dělat správní rozhodnutí a další úkony) a zajistíme dostatek prostředků na ohodnocení specialistů v oblasti poradenství, psychologie, nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) atp.

Hlavní úspory budou v dlouhodobém hledisku dosaženy snížením nákladů na energie, nákup materiálu, provozování automobilů atp. Úspory dosáhneme centrálním nákupem. Nyní jsme ve fázi vyjednávání jednotlivých podmínek centralizace nákupů zboží a služeb. Naplno se tyto úspory projeví v průběhu příštího roku.

A na závěr k této otázce jen něco čísel: náklady na platy zaměstnanců úřadů práce stouply mezi roky 2005 a 2009 z cca 1,95 mld. Kč na cca 2,40 mld. Kč, tedy přibližně o 20 procent.

Počet kontrolorů a provádění kontroly APZ

Úřady práce na konci minulého roku vykazovaly více než 400 lidí na pozici kontrolora. Po sloučení úřadů práce vyšlo najevo, že pouze cca 270 z nich má patřičnou kvalifikaci pro výkon této funkce – má tedy odpovídající vzdělání, školení a průkaz kontrolora.

Všem kontrolorům bylo nabídnuto působení v rámci projektu cíleného na zlepšení kontrolní činnosti. Pokud přejde od ledna agenda kontroly podle zákona o zaměstnanosti na Státní úřad inspekce práce (SÚIP), budou tito kontroloři pracovat na SÚIP. V tomto směru dáváme nyní všem kontrolorům jasnou nabídku na uzavření pracovního poměru na dobu neurčitou od 1. 1. 2012 na SÚIP.

Pokračování na straně 2

Nový způsob vyplácení dávek ušetří státu miliardu

Nový způsob vyplácení sociálních dávek, který plánuje od příštího roku zavést Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV), uspoří asi miliardu korun ročně. Už v příštím roce by měl stát ušetřit asi čtvrt miliardy korun. Umožní to zavedení karty sociálních systémů, která je součástí projektu MPSV Jednotné výplatní místo.

Karta bude mít tři funkce: identifikační, autorizační a dobrovolnou platební. Sloužit bude zejména k identifikaci na úřadě nebo například u lidí se zdravotním handicapem jako průkazka spojená s řadou zvýhodnění. Autorizační funkce umožní z domova realizovat činnosti spojené s veřejnou správou. Využití platební funkce nebude povinné, ale dobrovolné. Každý, kdo dostane kartu, si bude moci nechat peníze převádět na svůj vlastní účet u kterékoli banky.

MPSV se snaží efektivně spravovat státní prostředky, proto potřebuje nastavit účinnou kontrolu vyplácených peněz. Karta mimo jiné zajistí státní správě přehled o všech dávkách vyplácených konkrétnímu člověku v daném čase. Karta sociálních systémů umožní přesun využívání sociálních dávek do bezhotovostního styku, takže oprávněný úředník bude moci okamžitě zjistit všechny dávky vázané k jednomu rodnému číslu.

Pokračování na straně 2

FOTO: © JONATHAN ROSS | DREAMSTIME.COM

Od vzniku ČR vzrostl měsíční příjem domácností čtyřnásobně

Průměrný měsíční příjem domácností zaměstnanců se od roku 1993 zvýšil téměř čtyřnásobně, ze 3 571 Kč na jednoho jejího člena na 13 047 Kč v roce 2010. Domácnosti důchodců zaznamenaly v uvedeném období obdobný nárůst, když jejich průměrný měsíční příjem na osobu byl v roce 2010 o necelých 8 tisíc Kč vyšší než před 18 lety a činil 10 919 Kč.

Tyto a další informace lze najít v publikaci Vývoj vybraných ukazatelů životní úrovně v České republice v letech 1993–2010, kterou vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV). V elektronické podobě si ji můžete stáhnout z adresy http://www.mpsv.cz/cs/10118.

V materiálu lze najít například vývoj a strukturu příjmů a výdajů domácností, mezd, úvěrů a úspor. Při jeho zpracování se vycházelo zpravidla z dat Českého statistického úřadu (ČSÚ), zejména ze statistiky rodinných účtů, která je průběžně k dispozici. Některá data však bylo nezbytné upravit tak, aby je bylo možné metodicky a obsahově srovnávat za celé období let 1993–2010. Proto se konkrétní údaje nemusí vždy shodovat s daty uvedenými v ročních statistických publikacích z této oblasti.

FOTO: © VIZAFOTO | DREAMSTIME.COM

Do materiálu byly aktuálně zařazeny i údaje z šetření s názvem Příjmy a životní podmínky domácností a data týkající se chudoby. Informačním zdrojem byla i data z České národní banky (ČNB) – zadluženost, úspory. Z dat MPSV (kromě propočtů všech nominálních a reálných indexů) lze jmenovat i přehledy o vývoji důchodů, životního a existenčního minima a minimální mzdy.

Pokračování na straně 2

Projekt

DONEZ – účinný nástroj proti nelegálnímu zaměstnávání

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR spolu s Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR připravilo projekt nazvaný Docházka nezaměstnaných – DONEZ, jehož cílem je ztížení podmínek nelegálního zaměstnávání jak pro nezaměstnané, tak pro firmy. Vytipovaní uchazeči o zaměstnání dochází v určený čas v běžné pracovní době na kontaktní místo Czech POINT, kde obdrží nabídku volných pozic.

Jestliže se nezaměstnaný v určený čas nedostaví na Czech POINT, zjišťuje se důvod nedodržení této zákonné povinnosti vůči Úřadu práce ČR. Omluven je třeba v případě pohovoru na novou pozici nebo kvůli nemoci. V případě bezdůvodné absence uchazeče zahajuje Úřad práce ČR správní řízení, které může vést až k vyřazení uchazeče z evidence Úřadu práce ČR a odebrání dávek.

Z dlouhodobějšího hlediska by měl tento projekt snížit administrativu na Úřadu práce ČR, zefektivnit kontrolu nelegálního zaměstnávání a v budoucnu využít hustou síť kontaktních míst Czech POINT k přiblížení nabídky práce a vyřizování formalit s Úřadem práce ČR z jakékoliv pobočky Czech POINTu v ČR.

Do systému DONEZ budou zařazováni zejména vybraní uchazeči s opakovanou evidencí (tedy ti, kteří byli v posledních šesti měsících evidováni na Úřadu práce ČR dvakrát a více), uchazeči, kteří měli v posledních šesti měsících zaměstnání kratší než deset dní, mladiství do 26 let a absolventi (zejména s učňovským vzděláním a maturitou).

Jak má vypadat návštěva uchazeče na Czech POINTu?

Uchazeč o práci se dostaví v daném termínu na Czech POINT, kde předloží pozvánku spolu s identifikačním dokladem (občanský průkaz, cestovní pas). Obsluha Czech POINTu identitu uchazeče ověří a provede zápis o tom, že se uchazeč dostavil na schůzku.

Pokud uchazeč přišel v jiném než naplánovaném čase nebo chyběl na předchozí schůzce, může být vyzván k předložení omluvenky. Za omluvenku se považuje průkazný doklad omlouvající nedodržení termínu nebo ústní oznámení důvodu nepřítomnosti z vážného důvodu (§ 5 písm. c zákona o zaměstnanosti). Obsluha Czech POINTu omluvenku převede do elektronické podoby a zašle Úřadu práce ČR nebo pouze zapíše uchazečem udávaný důvod nepřítomnosti, přičemž bude nutné omluvenku co nejdříve doložit.

Obsluha Czech POINTu vystaví potvrzení o návštěvě, které je uchazeč povinen převzít. Může být od něj vyžadováno při případných nesrovnalostech řešených na Úřadu práce ČR. Na potvrzení je uvedeno datum další návštěvy Czech POINTu nebo Úřadu práce ČR.

Součástí potvrzení jsou i volná místa, která mají pouze informativní charakter a uchazeč na ně nemusí reagovat. Na každý daný termín lze na Czech POINTu zaevidovat pouze jednu omluvenku. S uchazečem, který omluvenku bezdůvodně nepředloží do osmi kalendářních dnů od uplynutí termínu, bude zahájeno správní řízení. Úřad práce ČR si uchazeče pozve k vysvětlení a vyzve jej, aby předložil originály omluvenek.

Obsluha Czech POINTu pouze eviduje návštěvu a případné omluvenky a vydává uchazeči potvrzení o návštěvě. Obsluha Czech POINTu žádné jiné další informace o uchazeči neeviduje. V případě otázek musí uchazeč kontaktovat přímo Úřad práce ČR.

Uchazeč může na Czech POINTu obdržet také pozvánku na Úřad práce ČR. Pokud termín návštěvy Úřadu práce ČR minul nebo není uveden, uchazeč se musí na Úřad práce ČR dostavit neprodleně.

Pokračování na straně 2

Nový způsob vyplácení dávek ušetří státu miliardu

Pokračování ze strany 1

Dnes se vyplácí v České republice více než 20 různých typů sociálních dávek. Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) se zaměřuje na pojistné dávky, Úřad práce ČR (ÚP ČR) na ty nepojistné. MPSV chce opustit zastaralý systém hotovostního vyplácení peněz, kdy různé dávky dnes vyplácí různé organizace, a to různými kanály. Přechod na bezhotovostní systém kromě účinné kontroly zajistí úsporu na poplatcích za převod – místo dosavadních více než 20 korun za každou složenku bude transfer zdarma. Podobný systém zavedla a využívá již řada evropských zemí, například Itálie, Velká Británie, Finsko a další, mimo EU třeba také USA. Zavádí jej v současné době i sousední Slovensko.

FOTO: © JIRI VACLAVEK | DREAMSTIME.COM

Standardní služby budou bezplatné, stát nezaplatí ani korunu

V ČR je nyní asi 65 000 POS terminálů, které přijímají platební karty. V zadávacích podmínkách soutěže je, že možnost výběru musí být v každé obci s pověřeným úřadem. Dnes je v ČR asi 650 obcí s rozšířenou působností. Dostupnost bankomatů je srovnatelná s počty pracovišť České pošty. Pro občana se tedy podmínky nezhorší. V rámci standardní služby bude jeden výběr z bankomatu zdarma a jeden převod zdarma ke každé dávce, nákup kartou u obchodníka a možnost podívat se na zůstatek na účtu. Zavedení a provoz systému nebude vytvářet žádné finanční požadavky na státní rozpočet.

Obchodní sektor je na změnu ve způsobu vyplácení dávek připraven. Zapojit se do nového systému budou moci všichni obchodníci s autorizovatelným terminálem. Autorizace bude provádět MPSV, nepovolí ji například baru nebo herně.

MPSV spolu se Svazem obchodu a cestovního ruchu (SOCR ČR) představilo nový systém podnikatelům v maloobchodu a pohostinství. Podle prezidenta svazu Zdeňka Juračky jsou obchodníci změně nakloněni, neboť zavedení karty pro ně může představovat rozšíření jejich obchodních aktivit.

Se spuštěním systému MPSV počítá během roku 2012. Náběh jednotlivých příjemců sociálních dávek do systému bude postupný. Závisí to na technologických možnostech dodavatele vydávat karty. Návratnost souvisí s dobou kontraktu.

Potřebný servis zajistí dodavatel, vítěz soutěže

MPSV vypsalo obchodní veřejnou soutěž na dodavatele a provozovatele nového systému. Podmínky obchodní soutěže jsou od jejího vyhlášení 30. června 2011 zveřejněny na webu MPSV na adrese http://www.mpsv.cz/cs/10990.

Současně s vypsáním obchodní soutěže se konal také první workshop pro potenciální dodavatele a členy České bankovní asociace. MPSV jako vyhlašovatel v návaznosti na dotazy, žádosti o upřesnění a připomínky potenciálních navrhovatelů, doručených vyhlašovateli a diskutovaných na druhém workshopu, který se konal 22. července 2011, upravilo a doplnilo podmínky obchodní veřejné soutěže o nejvhodnější návrh na uzavření smlouvy o zajištění administrace výplaty nepojistných dávek a dávek z oblasti státní politiky zaměstnanosti a provozování karty sociálních systémů. Dotazy navrhovatelů i odpovědi jsou rovněž zveřejněny na webu MPSV.

Oznámení o změně podmínek a upravené znění soutěžních podmínek pak MPSV zveřejnilo 9. srpna 2011 na svých webových stránkách a zároveň přiměřeně prodloužilo lhůtu pro podání návrhů do 31. srpna 2011. Vítěze obchodní veřejné soutěže oznámí MPSV do 20 dnů od uplynutí lhůty pro podání návrhu, smlouvu předpokládá uzavřít ještě do konce září 2011. Konkrétní podmínky fungování a detaily používání možnosti hotovostních či bezhotovostních operací budou známy po uzavření smlouvy. *(RED)*

Od vzniku ČR vzrostl měsíční příjem domácností čtyřnásobně

Pokračování ze strany 1

Za nejvýznamnější z dlouhodobého pohledu lze považovat následující údaje:

- průměrná měsíční mzda zaměstnance v národním hospodářství (na přepočtené počty) se zvýšila více než čtyřnásobně na 23 951 Kč (v metodicky srovnatelném období index 2010/2000: nominální 181,2 procenta, reálný 141,6 procenta),
- průměrná měsíční výše starobního důchodu vzrostla z 2 734 Kč v roce 1993 na 10 093 Kč v roce 2010, tj. 3,7krát,
- index spotřebitelských cen dosáhl 258,2 procenta, přičemž nejvyšší byl vzestup cen v letech 1993–1998; největší podíl na růstu cen pro domácnosti měly v uplynulých 18 letech bydlení a výživa, což zasáhlo nejvíce domácnosti důchodců,
- v roce 2010 vydal člen zaměstnanecké domácnosti za nákup zboží a služeb průměrně za měsíc 11 188 Kč, což představovalo navýšení proti roku 1993 o 7 814 Kč, celkově ale přírůstek výdajů za celé období zaostal za přírůstkem měsíčních příjmů,
- z dostupných dat ČNB vyplynulo, že zadluženost českých domácností u bank výrazně vzrostla, a to z 92,8 mld. Kč na 1 044,1 mld. Kč v roce 2010, což znamená jedenáctinásobný nárůst; v nárůstu zcela převažovaly korunové půjčky (od roku 2000 zejména na bydlení); významné bylo, že dříve neúměrný zájem o úvěry se v posledních letech v souvislosti s hospodářskou krizí snížil, a nezpůsobil tak platební neschopnost bank.

Publikace Vývoj vybraných ukazatelů životní úrovně v České republice v letech 1993–2010 má 89 stran a byla vydána v české i anglické verzi. Ve formátu A4 vyšla v nákladu 450 ks a vydání stálo celkem 21 560 Kč. *(RED)*

FOTO: © VIZAFOTO | DREAMSTIME.COM

Projekt

DONEZ – účinný nástroj proti nelegálnímu zaměstnávání

Pokračování ze strany 1

Povinnosti uchazeče zařazeného do systému DONEZ:

- uchazeč musí dodržet zadaný termín na Czech POINTu v předem stanovené časové toleranci,
- uchazeč si musí být vědom, že Czech POINT slouží pouze k evidenci návštěvy, přijímání omluvenek a vystavení potvrzení o návštěvě Czech POINTu,
- uchazeč musí na každou návštěvu Úřadu práce ČR přinést všechny omluvenky dosud předložené na Czech POINTu,
- uchazeč má povinnost převzít potvrzení o návštěvě na Czech POINTu. Vydané potvrzení může být vyžadováno Úřadem práce ČR při řešení případných nesrovnalostí a je na něm také uveden termín další návštěvy na Czech POINTu nebo Úřadu práce ČR.

Výňatek ze zákona o zaměstnanosti, který se dotýká projektu DONEZ

§ 31 písm. c

Uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce, jestliže se nedostaví na krajskou pobočku Úřadu práce nebo kontaktní místo veřejné správy ve stanoveném termínu bez vážných důvodů. Podle § 5 písm. c) jsou to vážné důvody spočívající v:

a) nezbytné osobní péči o dítě ve věku do 4 let,
b) nezbytné osobní péči o fyzickou osobu, která se podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s uchazečem o zaměstnání trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby; tyto podmínky se nevyžadují, jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou,
c) docházce dítěte do předškolního zařízení a povinné školní docházce dítěte,
d) místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera,
e) okamžitém zrušení pracovního poměru zaměstnancem podle § 56 zákoníku práce,
f) zdravotních důvodech, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s Úřadem práce – krajskou pobočkou Úřadu práce a pobočkou Úřadu práce pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) při zprostředkování zaměstnání, nebo
g) jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.

Slovo ministra

Pokračování ze strany 1

Vedle přechodu lidí z ÚP ČR na kontrolu do SÚIP vypisujeme v současné době výběrová řízení na pozice inspektorů SÚIP, která jsou otevřena všem pracovníkům resortu MPSV i veřejnosti a umožní nám navýšit počet lidí na kontrolu nelegální práce o 400. Slib v této části tedy plníme. Kontrolou nelegální práce se v roce 2010 zabývalo na SÚIP a ÚP ČR dohromady přibližně 250 lidí. V roce 2012 bude tuto kontrolu na SÚIP dělat 650 lidí. Nárůst o 400 lidí je zřejmý.

Jednoznačně se také musím ohradit proti tvrzení, že ÚP ČR nekontroluje finanční prostředky na APZ. Finanční kontrola probíhá dle zákona. ÚP ČR nebude mít nyní sice pozici kontrolora, ale kontrolní činnost v oblasti poskytování dávek a dotací bude součástí náplně práce pracovníků trhu práce, dávek a ekonomických úseků. Vnitřní kontrola bude a je standardně zajišťována vnitřním auditem.

Využívání služeb agentur práce

Reorganizace úřadů práce a ani navržené změny v rámci sociální reformy I nerozkládají sociální systém a již vůbec neumožňují jeho privatizaci, jak je mi některými kritiky podsouváno. Základní role státu a obcí budou v sociálním systému i nadále dominantní. Nově bude lépe vymezena úloha státu, který bude garantovat výplatu dávek a tvorbu prostředí pro systém, a obcí, které se soustředí na sociální práci v daných lokalitách. Agentury práce působí v České republice, stejně jako v jiných demokratických zemích, od roku 1990.

Zákon o zaměstnanosti již dnes rozlišuje veřejné zprostředkování a soukromé zprostředkování práce. Ze zákona je dokonce ÚP ČR již dnes povinen spolupracovat s agenturami práce a naopak. Návrh novely zákona o zaměstnanosti dává této spolupráci jasná pravidla.

Nový nástroj aktivní politiky zaměstnanosti – sdílené zprostředkování – umožní, aby ÚP ČR mohl při zprostředkování využít služeb agentur práce za zákonem stanovených transparentních podmínek. Obdobné systémy fungují v řadě skandinávských zemí nebo třeba ve Velké Británii. V poslední jmenované zemi systém dokonce funguje tak, že dlouhodobým nezaměstnaným se věnují pouze privátní agentury práce. Tento model však není naším cílem a není ani obsažen v novele zákona o zaměstnanosti. Náš model bude stavět i nadále na dominantní úloze ÚP ČR a pouze ve vybraných případech bude ÚP ČR uzavírat dohodu s agenturou práce o sdíleném zprostředkování. Navržená platba za zprostředkování agentuře práce ve výši 5 000 Kč je v porovnání s tím, že nezaměstnaný přijde stát v průměru na více než 150 000 Kč ročně, velmi nízká a efektivní.

Využívání služeb Czech POINT

Czech POINT umožní rozšířit naše služby do více míst. Na Czech POINT bude v první etapě možno odesílat uchazeče o zaměstnání s cílem zvýšit aktivní práci s tímto uchazečem, v druhé etapě i četnost kontaktu spolu s nabídkou pracovních míst. Režim, kdy bude uchazeč chodit na Czech POINT, kde dostane nabídku pracovních míst a bude kontrolován, zda nepracuje načerno, bude určen méně než 10 procentům uchazečů evidovaných na ÚP ČR. O tom, kdo bude v tomto režimu a po jakou dobu, budou rozhodovat pracovníci Úřadu práce ČR. Počítáme také s rozšířením služeb Czech POINTu o možnost učinit zde různá podání vůči ÚP ČR.

Projekt Czech POINT bude stát na tři roky přibližně 220 mil. Kč, a nikoli 400 mil. ročně, jak se někde uvádí.

Jak jsem již v úvodu předeslal, jsem si vědom toho, že situace, která dnes panuje na pobočkách Úřadu práce ČR, je pro vás náročná. Je zřejmé, že si mnozí z vás musí osvojit novou pracovní agendu a že se nacházíte uprostřed změn v pracovních procesech. Pevně věřím, že se bude dnes panující stav na vašich pracovištích rychle stabilizovat a že společnými silami vše zvládneme. Restrukturalizaci úřadů práce vnímám jako náš společný projekt. Vím, že bez vaší práce a trpělivosti by změny byly neproveditelné.

Dr. Ing. JAROMÍR DRÁBEK
MINISTR PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Posuzování zdravotního stavu bude kvalitnější

Ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek chce zkvalitnit a modernizovat systém posuzování zdravotního stavu pro účely přiznávání dávek, například příspěvku na péči. V úmyslu má také zajistit ověřování kvality vydávaných posudků. Cestu vidí ve vzdělávání lékařů posudkové služby a elektronizaci systému. Většina změn má platit již od ledna 2012.

Změny v posuzování umožní novela zákona o sociálních službách a návrh zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, které jsou součástí sociální reformy. Jejím cílem je zejména úspora procesních nákladů při vyplácení dávek a odstranění roztříštěnosti složitého systému dávek, z nichž každá vyžaduje hodnocení zdravotního stavu lékařskou posudkovou službou (LPS) ze specifického pohledu. Agregování systému dávek přispěje ke snížení objemu práce posudkových lékařů. Celkový objem vyplácených prostředků na dávky však zůstane zachován.

Důraz na spolehlivost a efektivitu

„Sociální reforma se do jisté míry o působnost lékařské posudkové služby také opírá, a proto považuji její efektivní a spolehlivou činnost za nezbytnou podmínku dosažení stanovených cílů," říká ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek. Na základě výstupů z činnosti LPS je vypláceno 90–100 mld. Kč ročně. „Zvýšení kvality výstupů činnosti posudkové služby i o jednotky procent tak znamená značné úspory v mandatorních výdajích státního rozpočtu. Proto je třeba řešit efektivitu LPS zejména ve vztahu k organizaci práce, pracovním podmínkám, administrativní zátěži, využití IT technologií a vzdělávání, a zajistit vysokou odbornost a kvalitu činnosti posudkové služby," dodává ministr.

Změny v rámci sociální reformy

Jednou ze změn navrhovaných v rámci sociální reformy 2011 je i změna posuzování dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho důsledků pro účely zákona o sociálních službách, která bude využita i pro účely nově navrhovaného zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Současně se nově navrhuje rozšíření kompetencí lékařské posudkové služby o posuzování zdravotního stavu pro účely poskytování zvláštních pomůcek.

Základem nepojistných dávek se stane příspěvek na péči. Zpřehlední posuzování stupně závislosti a umožní i další využití posudku pro účely poskytování dávek pro osoby se zdravotním postižením. Posouzení základní životní potřeby mobility a orientace se stane podkladem pro poskytování příspěvku na mobilitu. Žadatelé o dávku mobility se tak nebudou muset opakovaně podrobovat zjištění a posouzení svého zdravotního stavu. Návrh změny posuzování stupně závislosti s víceúčelovým využitím posudku naplňuje zadání sociální reformy 2011 a jejich cílů – lepší zacílení, snížení administrativní zátěže pro uživatele dávek, zefektivnění práce orgánů státní správy a zkvalitnění systému. Přitom však i nadále zůstanou nároky na kvalitu činnosti lékařské posudkové služby vysoké.

Důležitý nástroj pro detekci omylů

MPSV připravuje realizaci zadávacího řízení, jehož předmětem je implementace nástroje pro detekci omylů, chybných případů a nežádoucího chování v procesu posuzování žádostí o sociální dávky, na jejichž výplatu má vliv činnost LPS. Cílem je zavedení systému ověřování všech posudků z hlediska předvídatelnosti jejich závěrů s ohledem na posouzení obdobných případů v systému, což maximálně eliminuje vydání nesprávného posudku již ve fázi jeho zpracování, a tedy i následnou neoprávněnou výplatu dávky.

Na úseku lékařské posudkové služby dnes pracuje přibližně 445 lékařů, kteří obsazují 390 úvazků (systemizovaných míst). Nový model posuzování má vyloučit činnosti posuzované duplicitně a snížit četnost posudků. Dnes je vydáváno asi 480 000 posudků ročně, což znamená i zbytečně větší ekonomickou zátěž.

FOTO: © NYUL | DREAMSTIME.COM

Cíle změn v posuzování zdravotního stavu LPS:

- modernizace, zasílání dat o posuzování elektronicky,
- vzdělávání lékařů posudkové služby,
- snížení objemu posudků (nová metoda posuzování),
- zlepšení pozice posudkových lékařů a jejich profesní prestiže.

Nová metodika podle mezinárodního modelu

Návrh vyhlášky k zákonu o sociálních službách počítá s novou metodikou posuzování podle mezinárodního modelu. Změny MPSV konzultovalo s řadou odborníků a lékařských společností. Nový způsob posuzování již lékaři posudkové služby v ČR testovali. Oproti dosavadnímu modelu je přehlednější a odpovídá základním životním potřebám, posuzování bude jednodušší a objektivnější. Výsledky testování ukázaly, že nový způsob dává ucelenější podklad pro vyhodnocení funkční poruchy vzhledem ke schopnosti člověka zvládat své životní potřeby. Vyhláška může být přijata v návaznosti na přijetí novely zákona o sociálních službách (přibližně v listopadu 2011). *(RED)*

Statistika

Více pracovních neschopností, méně prostonaných dnů

Celkem 763 974 ukončených dočasných pracovních neschopností (DPN) zaznamenala od ledna do konce června 2011 Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ). Oproti roku 2010 se počet DPN zvýšil o 37 769 případů.

Ke zvýšení počtu DPN přitom došlo ve všech krajích ČR – nejvíce v Moravskoslezském kraji, nejméně v kraji Karlovarském. Od ledna do konce června 2011 naopak meziročně ubylo prostonaných dnů. Celkem jich bylo 33 181 039, tj. o 979 298 méně než ve stejném období roku 2010, kdy ČSSZ evidovala 34 160 337 prostonaných dnů. Největší meziroční pokles zaznamenal Moravskoslezský kraj, kde počet prostonaných dnů klesl o 177 021 dnů.

Průměrná doba trvání jednoho případu

Průměrná doba trvání jednoho případu DPN se rovněž zkrátila. Za půl roku činila 43,43 dne, tj. o 3,61 dne méně než ve stejném období loňského roku, kdy činila 47,04 dne. Nejdelší průměrná doba trvání jednoho případu DPN – 54,65 dne – byla ve Zlínském kraji, naopak nejkratší zůstává v Praze – 34,02 dne.

Průměrná doba trvání jednoho případu DPN se u mužů a žen mírně lišila – u žen trvala 43,51 dne a u mužů 43,34 dne. Nejdelší průměrnou dobu jedné DPN u žen vykázala věková skupina od 50 do 59 let (54,38 dne), u mužů pak kategorie nad 60 let (75,26 dne). Osoby ve věkové skupině do 20 let marodily nejkratší dobu (ženy 22,56 dne, muži 16,90 dne).

Nejčastější jsou nemoci dýchací soustavy

Občany nejčastěji trápily nemoci dýchací soustavy. ČSSZ evidovala kvůli tomuto onemocnění celkem 305 859 ukončených případů DPN, což je více než 40% všech případů ukončených DPN za 1. pololetí 2011. S počtem 5 026 638 prostonaných dnů ale mají tato onemocnění nejkratší průběh. Průměrně jedna DPN trvala 16,43 dne.

Mezi další časté důvody DPN patřila také onemocnění pohybové soustavy. Pro tento druh onemocnění bylo ukončeno 136 121 případů DPN (z toho nemoci páteře – 91 491 DPN) a prostonáno bylo 9 501 892 dnů). Průměrná doba trvaní jedné DPN byla 69,80 dne, což výrazně přesahovalo celkový průměr. *ZDROJ: ČSSZ*

Jak dopadly kontroly dodržování léčebného režimu?

Nefungující zvonek, absence jmenovky na bytě v místě trvalého bydliště a další výmluvy neplatí pro kontrolory práceneschopných. Za 1. pololetí letošního roku bylo provedeno 82 459 kontrol dodržování režimu dočasně práceneschopného pojištěnce. Provedli je zaměstnanci okresních, v Praze Pražské, v Brně Městské správy sociálního zabezpečení (OSSZ/PSSZ/MSSZ). Nejvíce kontrol se uskutečnilo v Moravskoslezském kraji – 10 504 a také ve Středočeském kraji – 8 963.
Na základě těchto kontrol bylo pro porušení režimu dočasně práceneschopného pojištěnce uděleno celkem 1 361 postihů. Těmto kontrolovaným bylo zkráceno nebo odňato nemocenské. Nejvíce postihů za nedodržení léčebného režimu bylo uděleno v Olomouckém (163), Moravskoslezském (148) a Plzeňském (127) kraji.

FOTO: © MARTIN ALLINGER | DREAMSTIME.COM

Kontroly dodržování režimu dočasně práceneschopného pojištěnce v 1. pololetí 2011

Kraj	Počet provedených kontrol	Počet záchytů	Počet ověřených porušení	Počet postihů
Jihočeský	4 093	707	69	34
Jihomoravský	6 458	1 363	164	122
Karlovarský	4 752	934	137	81
Královéhradecký	5 368	1 170	197	108
Liberecký	2 742	563	54	32
Moravskoslezský	10 504	2 649	256	148
MSSZ Brno	5 140	1 990	84	47
Olomoucký	6 558	1 379	222	163
Pardubický	5 069	964	186	116
Plzeňský	6 900	1 694	196	127
PSSZ Praha	5 393	2 035	31	28
Středočeský	8 963	1 883	220	119
Ústecký	5 187	1 171	153	82
Vysočina	3 271	650	67	46
Zlínský	2 061	565	140	108
CELKEM ČR	**82 459**	**19 717**	**2 176**	**1 361**

ZDROJ: ČSSZ

Peníze

Černá mzda vždy znamená nižší důchod

Česká správa sociálního zabezpečení se setkává s případy, kdy se někteří občané, pobírající tzv. černou mzdu, pozastavují nad výší důchodu. Ten potom považují za neúměrně nízký. Celý problém se odvíjí od zaměstnavatele, který zaměstnanci vyplácí pouze minimální mzdu a zbytek dorovnává tzv. na ruku. Tak se zaměstnavatel vyhýbá odvodu vyššího pojistného. ČSSZ pak následně u těchto lidí zaznamenává nižší mzdy.

Lidé, kterým je vypočten důchod, se při osobní návštěvě ČSSZ podivují, proč je jejich důchod neúměrně nízký vzhledem k jejich minulým výdělkům. Často odmítají sdělit upřesňující údaje, především název zaměstnavatele či skutečné příjmy. Převažuje jejich strach z trestní odpovědnosti a také z reakcí bývalých zaměstnavatelů. Proč tedy na tzv. černou mzdu přistupovali? Odpověď bývá dost často totožná: „Nenapadlo mě, že černá mzda má vliv na výši mého důchodu. Pokud bych na tento způsob odměňování nepřistoupil, nedostal bych žádnou práci." Přitom je zcela zřejmé, že výše důchodu vždy závisí nejen na celkové době pojištění, ale i na výši dosažených příjmů.

Důchod se skládá ze základní výměry, která nyní činí 2 230 Kč měsíčně, a procentní výměry. Za každý rok pojištění náleží 1,5 procenta výpočtového základu. Pro stanovení výpočtového základu je třeba znát osobní vyměřovací základ. Ten tvoří měsíční průměr ročních příjmů, dosažených v rozhodném období (zpravidla od roku 1986 do kalendářního roku, který předchází roku, kdy se důchod přiznává). Vyměřovací základ je vždy navýšený o koeficienty, které se stanovují pro každý kalendářní rok na základě vládním nařízením vyhlášeného průměrného příjmu všech pojištěnců za jednotlivé kalendářní roky.

ZDROJ: ČSSZ

Následující dva příklady dokládají, jaký dopad má tzv. černá mzda na výši invalidního důchodu:

Příklad č. 1:
Muž narozený 13. 9. 1982 je od 1. 7. 2011 invalidní pro invaliditu třetího stupně. Získal celkem 46 let pojištění (včetně dopočtené doby). Od nástupu do zaměstnání v roce 2000 mu byla měsíčně zúčtovávána jen minimální mzda, dostával však tzv. černou mzdu 5 000 Kč měsíčně. Výpočtový základ pro stanovení výše invalidního důchodu činí 8 874 Kč. Výše procentní výměry invalidního důchodu činí 69 procent z uvedené částky, tj. 6 124 Kč. Invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně tohoto muže včetně základní výměry činí 8 354 Kč měsíčně.

Příklad č. 2:
Stejnému muži jako v příkladu č. 1 nebyla vyplácena část odměny za práci načerno, ale celá částka ve výši minimální mzdy navýšené o 5 000 Kč byla zúčtována. Výpočtový základ pro stanovení výše invalidního důchodu v takovém případě činí 15 326 Kč a procentní výměra důchodu 8 486 Kč. Invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně včetně základní výměry v tomto případě činí 10 716 Kč.

Černá mzda tak pro poživatele invalidního důchodu uvedeného v příkladu č. 1 znamená o 2 362 Kč nižší důchod, než kdyby mu zaměstnavatel celou mzdu vyplácel řádným způsobem.

FOTO: © MAJEMAJE | DREAMSTIME.COM

Kojenecké ústavy by měly skončit do konce roku 2013

Česká republika obdržela v posledním období několik významných impulzů vyzývajících k zásadní reformě systému péče o ohrožené děti. MPSV provede legislativní kroky vedoucí k tomu, aby bylo k 1. lednu 2014 stanoveno, že děti do tří let věku není možno umisťovat do ústavní péče.

Výbor OSN pro práva dítěte ve svém doporučení ze 17. června 2011 vyzval Českou republiku, aby vytvořila komplexní hodnocení rodinné situace a strategii pro snížení počtu dětí žijících v ústavní péči. Zároveň výbor doporučil rozvoj komunitních služeb rodinného typu a pěstounské péče, a to za účelem vyloučení umisťování dětí do ústavů. Dne 28. června 2011 se na vlády v Evropě a střední Asii obrátily Úřad vysoké komisařky pro lidská práva a Dětský fond OSN UNICEF s žádostí, aby okamžitě ukončily praxi umisťování dětí do tří let věku do pobytových zařízení.

Česko se skutečně vyznačuje vysokým počtem dětí umístěných v institucionální péči, zvláště pak ve věkové kategorii dětí do tří let. Během roku 2010 prošlo kojeneckými ústavy, dětskými domovy do tří let a dětskými centry 2 077 dětí, což je nejvyšší počet od roku 1998. Nejčastějším důvodem pro umístění dětí do zařízení jsou sociální důvody (45 procent). Celkové náklady na provoz kojeneckých ústavů činí 788 mil. Kč ročně, což představuje na jedno dítě v kojeneckém ústavu 37 341 Kč měsíčně. Náklady na jedno dítě v pěstounské péči činí necelých 10 000 Kč měsíčně.

Nutnost vytvořit alternativy k institucionální péči

„Nezbytným předpokladem pro možnost postupného omezování institucionální péče je vytvoření alternativ, které zabezpečí vývoj dítěte v rodinném, případně náhradním rodinném prostředí. Jde o vytvoření spektra terénních a ambulantních služeb pro podporu rodin a náhradní rodinné péče," říká Jaromír Drábek, ministr práce a sociálních věcí. Jak připomíná, od institucionálního způsobu péče ustupují i další postkomunistické země, mj. tím, že legislativně stanovují věkovou hranici pro možnost využití ústavní péče při řešení situace dítěte: „Jako příklad lze uvést Polsko, kde je věková hranice stanovena na 7 let od roku 2015 a dokonce na 10 let od roku 2019. V Rumunsku je tento limit stanoven na dva roky, na Slovensku tři roky. Podobné procesy dlouhodobě probíhají i v západoevropských zemích, např. Španělsko v těchto dnech zveřejnilo, že ustoupí od umisťování dětí do šesti let do ústavů," říká Jaromír Drábek.

Ministerstvo už připravilo harmonogram

K projednání situace v oblasti péče o děti do tří let věku v ČR se 25. srpna 2011 na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR sešla mezinárodní skupina expertů. Jednání proběhla za účasti zástupce Světové zdravotnické organizace (WHO), Úřadu Vysoké komisařky OSN pro lidská práva (OHCHR), Výboru pro práva dítěte OSN, Mezinárodní federace pěstounské péče (IFCO), odborníků z oborů pediatrie, neonatologie, psychologie i práva, zástupců MPSV a pracovníků z oblasti ústavní péče. MPSV zde mj. prezentovalo harmonogram kroků, které povedou k omezení, resp. následnému zrušení institucionální péče o děti do 3 let věku:

1. Vytvoření Národní strategie péče o ohrožené děti (termín předložení vládě do 31. října 2011). Národní strategie mimo jiné stanoví úkoly a aktivity vedoucí k postupnému omezování institucionální péče, zejména u dětí do tří let věku.
2. Novela zákona o sociálněprávní ochraně dětí (předpokládaná účinnost od 1. července 2012) – vytvoření podmínek pro rozvoj pěstounské péče a služeb pro práci s rodinami.
3. Realizace individuálního projektu MPSV Systémová podpora transformace a sjednocení systému péče o ohrožené děti (od 1. ledna 2012 do 30. června 2014) – rozvoj sítě služeb pro práci s rodinami, profesionalizace pěstounské péče, změny v činnosti orgánů sociálněprávní ochrany.
4. Vznik transformačních plánů jednotlivých zařízení ve spolupráci se zřizovateli (2012–2013). Součástí plánů bude způsob zajištění péče o děti, které jsou dnes umisťovány do kojeneckých ústavů (služby pro práci s rodinami, náhradní rodinná péče a vznik specializovaných služeb pro děti se zdravotním postižením).
5. Příprava věcného záměru zákona o podpoře rodin a náhradní rodinné péči (bude zahájena okamžitě). Předpokládaná účinnost nabytí zákona je 1. ledna 2014. K tomuto datu bude stanoveno, že děti do tří let věku není možno umisťovat do ústavní péče. Zároveň bude stanoven termín pro zvýšení této věkové hranice na 7 let (předpoklad 2016). (RED)

FOTO: © VOJTECH VLK | DREAMSTIME.COM

Kojenecké ústavy – tehdy a dnes

V současné době působí v České republice 34 kojeneckých ústavů a dětských domovů pro děti do tří let. K vybudování sítě kojeneckých ústavů došlo v 50. letech minulého století. Jeden z cílů prvního pětiletého plánu byla výstavba 14 nových kojeneckých ústavů s celkem 800 lůžky. Důraz na institucionální výchovu vyplýval ze zásady „je-li potřeba dítě svěřit do péče nahrazující péči rodičů, bude umístěno zásadně do péče kolektivní" (§ 9 zákona č. 69/1952 Sb., o sociálněprávní ochraně mládeže).

Moderní sociální systémy od institucionálního způsobu péče ustupují. Důvodem jsou poznatky mnoha vědeckých výzkumů a studií, které prokázaly negativní vliv tohoto typu péče na vývoj dítěte. Na tyto výzkumy reaguje i Směrnice OSN o dětech v náhradní péči (2009), která doporučuje, aby se péče o nejmenší děti v souladu s převládajícím názorem odborníků uskutečňovala v rodinném prostředí.

■ Představujeme

Dětská skupina – alternativní péče o děti předškolního věku

Začátkem července otevřelo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR zařízení péče o děti svých zaměstnanců – tzv. dětskou skupinu. Je zde poskytována pravidelná služba péče o dítě s variabilní možností využití buď celotýdně, nebo jen po část dne, nebo jen některé dny v týdnu. Tím je podporována možnost využití flexibilních forem pracovní doby a pracovního úvazku rodičů – zaměstnanců MPSV.

Vzhledem k prostorovým podmínkám zařízení je v dětské skupině MPSV pečováno současně nanejvýš o osm dětí od 2 do 7 let věku. „Podle vypracovaného výchovně-vzdělávacího konceptu se děti věnují činnostem zaměřeným na rozvoj schopností, vědomostí a dovedností a kulturních a hygienických návyků přiměřených věku dítěte," říká Lydie Keprová z oddělení rodinné politiky MPSV.

Takovéto zařízení si dnes poskytovatel služeb péče o děti může zřídit, pokud se rozhodne neposkytovat péči v rámci vzdělávacích zařízení typu mateřských škol nebo zdravotnických zařízení typu jeslí a zároveň jeho činnost nevykazuje znaky podnikání. „Někteří poskytovatelé služeb péče o děti dnes takováto zařízení provozují, jim samotným však často chybí právní úprava podmínek. Proto Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR ve spolupráci s ostatními příslušnými resorty vymezilo podmínky pro tento typ zařízení a poskytovanou službu nově definuje jako dětská skupina," říká ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek. Samo ministerstvo nyní optimálnost nastavení těchto podmínek ověřuje a zároveň připravuje novou právní úpravu této služby.

Alternativní typy služeb péče o děti podle MPSV

Ministerský návrh věcného záměru zákona o službě péče o dítě je v souladu s programovým prohlášením vlády, ve kterém se vláda zavázala podpořit rozvoj alternativ rodinné péče ve fázi předškolního vzdělávání, rozvoj firemních školek, alternativních předškolních zařízení typu mateřských a rodinných center, ale i institut sousedského hlídání, a vytvářet tak podmínky pro rychlejší návrat pečujících rodičů k výdělečné činnosti.

Návrh věcného záměru zákona definuje dva nové instituty služby péče o děti:

- Prvním je tzv. institut **dětské skupiny**, který upravuje nepříležitostnou a nekrátkodobou péči o dítě v zařízení poskytovanou v režimu i mimo režim zákona o živnostenském podnikání, vždy však mimo režim školského zákona a zákona o péči o zdraví lidu. Stanoví se hygienické, provozní a prostorové podmínky poskytování péče o děti, počet dětí, o které může být v jednom časovém úseku pečováno jednou pečující osobou, a zároveň nejvýše přípustný počet dětí v zařízení, v němž je o děti pečováno. Dále se stanoví odborná způsobilost pro osoby pečující o děti do zahájení povinné školní docházky a povinnost vytvoření výchovně-vzdělávacího konceptu. Dětskou skupinu mohou zřizovat fyzické i právnické osoby podle zákona o živnostenském podnikání, ale také obce a kraje, nestátní neziskové organizace a zaměstnavatelé včetně organizačních složek státu. Zavedení služby dětská skupina mj. umožní řešit situaci zřizovatelů, pro něž je příliš nákladné nebo neúčelné zřídit mateřskou školu nebo jesle. Zejména je obtížné zajistit podmínky vyžadované vyhláškou o hygienických požadavcích, zvláště v případě relativně malého počtu dětí.
- Druhým je tzv. institut **chůvy**, který upravuje péči o dítě v domácnosti dítěte poskytovanou v režimu zákona o živnostenském podnikání. U tohoto typu péče se vymezuje odborná způsobilost pro osoby pečující o děti do zahájení povinné školní docházky, která je totožná s odbornou způsobilostí u dětské skupiny. Vzhledem k tomu, že péče je poskytována v domácnosti dítěte, nikoli v zařízení, nevymezuje tento typ péče hygienické, provozní ani prostorové podmínky poskytování péče.

FOTO: © POZNYAKOV | DREAMSTIME.COM

Návrh novelizovat i zákon o daních z příjmů

V souvislosti s úpravou institutu dětské skupiny a institutu chůvy se navrhuje novelizovat zákon o daních z příjmů. Cílem je umožnit zaměstnavatelům uplatnit jako náklady daňově uznatelné náklady na služby péče o děti jejich zaměstnanců. „Pokud dětskou skupinu, mateřskou školu nebo jesle zřídí zaměstnavatel pro děti svých zaměstnanců nebo pokud prostřednictvím nepeněžního příspěvku přispěje na úhradu služeb péče o děti svých zaměstnanců, měl by si podle našeho návrhu moci tyto náklady odečíst z daní. Navíc rodič, který se zapojí do pracovního procesu a svému dítěti bude hradit službu péče o děti, obdrží slevu na dani," vysvětluje Jaromír Drábek. Tato opatření jsou rovněž zahrnuta v návrhu věcného záměru zákona, neboť s novými službami péče o děti úzce souvisí, a budou zavedena novelizací zákona o daních z příjmů. (RED)

■ Poradna

Jak je v novém zákoníku práce řešena dosavadní povinnost zaměstnavatele držet matce pracovní místo v organizaci po dobu tří let?

Na povinnosti zaměstnavatele zařadit zaměstnankyni nebo zaměstnance do práce po skončení jejich rodičovské dovolené, která může trvat až do tří let věku dítěte, se nic nemění. Zaměstnavatel je zařadí podle pracovní smlouvy, tedy v rámci sjednaného druhu práce a v místě výkonu práce sjednaném v této pracovní smlouvě. Při návratu zaměstnankyně do práce po skončení mateřské dovolené (popř. zaměstnance po skončení rodičovské dovolené v rozsahu doby, po kterou je zaměstnankyně oprávněna čerpat mateřskou dovolenou) zařadí je zaměstnavatel na původní práci a pracoviště. Není-li to možné proto, že původní práce odpadla nebo pracoviště bylo zrušeno, zařadí je zaměstnavatel podle pracovní smlouvy (§ 47 zůstává navrhovanou novelou zákoníku práce nedotčen).

Co je životní minimum, jak se určuje a co má pokrýt?

Životní minimum je minimální společensky uznaná hranice peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních potřeb. Je kritériem, ze kterého se vychází při stanovení nároků na příslušné sociální dávky a u některých dávek při výpočtu jejich výše. Při stanovení životního minima se vycházelo z lékařsky doporučených výživových dávek pro dané věkové skupiny osob a aktuálních cen potravin. Náklady na ostatní základní osobní potřeby byly stanoveny na základě údajů o spotřebě a nákladech různých typů domácností vyplývajících ze studie Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí.

Pro stanovení výše životního minima domácnosti je důležitý okruh společně posuzovaných osob. Rozlišuje se, zda osoba žije sama, nebo společně s dalšími osobami. Částka životního minima pro jednotlivce za měsíc aktuálně činí 3 126 Kč. (RED)

20 LET
ASOCIACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

MPSV

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR
a Ministerstvo práce a sociálních věcí

vyhlašují

TÝDEN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

10. – 16. října 2011

Podporujeme kvalitu života

Sociální služby jsou souhrnem odborných činností poskytovaných v České republice přibližně 700 000 klientů. Pomáhají řešit jejich nepříznivou sociální situaci formou, která zaručuje zachování lidské důstojnosti, ctí individuální potřeby a posiluje schopnost začleňování do společnosti v přirozeném sociálním prostředí. Úroveň podpory kvality života občanů prostřednictvím sociálních služeb je vizitkou celé společnosti.

PARTNEŘI TÝDNE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR:

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA, JIHOMORAVSKÝ KRAJ, KRAJ VYSOČINA, ZLÍNSKÝ KRAJ, MĚSTO PRACHATICE, STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO, STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA, ASOCIACE VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH ORGANIZACÍ, ČESKÁ ASOCIACE STREETWORK, ČESKÁ RADA HUMANITÁRNÍCH ORGANIZACÍ, DIAKONIE ČCE, CHARITA ČR, NEZISKOVKY.CZ, SDRUŽENÍ AZYLOVÝCH DOMŮ ČR, SLEZSKÁ DIAKONIE

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI:

BULLETIN OSZSP ČR, ČASOPIS MŮŽEŠ, ČASOPIS OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE, ČASOPIS REZIDENČNÍ PÉČE, ČASOPIS SOCIÁLNÍ SLUŽBY, NOVINY PRÁCE A SOCIÁLNÍ POLITIKA, REVUE 50PLUS

www.tyden-socialnich-sluzeb.cz

Z REGIONU

Agentura A-P-Z podporuje tvorbu pracovních míst pro handicapované

Zkratku APZ možná znáte jako označení pro aktivní politiku zaměstnanosti, podporu uplatnění lidí znevýhodněných na trhu práce. Ze stejného principu vychází také projekt Ligy vozíčkářů s názvem Agentura A-P-Z. Zkratka ovšem znamená propojení činností (aktivizace – podpora – zaměstnání) směřujících na Znojemsku a Jihlavsku k uplatnění lidí se zdravotním postižením v zaměstnání.

Agentura A-P-Z poskytuje firmám a organizacím informace o zaměstnávání osob se zdravotním postižením (snížení mzdových nákladů apod.) a zprostředkovává kontakt s vhodnými zájemci o práci. FOTO: ARCHIV LIGY VOZÍČKÁŘŮ

Využíváme přitom osvědčeného komplexu činností: poradenství – rozvoj znalostí a dovedností – podporu zaměstnání.

A jak to děláme?

- **Aktivně** oslovujeme lidi se zdravotním postižením (tělesným, mentálním, duševním, civilizačními nemocemi, příp. jejich kombinací) a organizace, se kterými tito lidé spolupracují – tj. neziskové organizace, Úřad práce ČR, městské úřady apod. Nabízíme lidem se zdravotním postižením škálu aktivit – individuální podporu při hledání práce (včetně pracovní asistence na pracovišti), skupinové workshopy, rekvalifikační počítačové kurzy, zprostředkování kontaktu se zaměstnavateli ad. Dáváme lidem prostor rozhodnout se, jak chtějí postupovat, nabízíme možnosti a dohodneme se na postupu (přímé oslovování firem, nácvik komunikace a dovedností apod.). Spolupráce je založená na vnitřní motivaci klienta.
- **Podporujeme** spolupráci založenou na pozitivní atmosféře, podporujeme sebedůvěru a optimismus klientů (zjišťujeme, co umí, zvládnou a chtějí, namísto „pitvání" zdravotního stavu) a se zaměstnavateli jednáme o jejich požadavcích a představách o pracovníkovi, ne o jejich dobročinném přístupu při zaměstnání člověka s handicapem. Nabízíme firmám a organizacím informace o zaměstnávání osob se zdravotním postižením (snížení mzdových nákladů apod.), pomoc při vyřizování formalit, zprostředkování kontaktu s vhodnými zájemci o práci, spolupráci při vytváření a obsazení pracovního místa a asistenci na pracovišti, díky níž nebude zaměstnanci s postižením nutné věnovat větší pozornost než ostatním. V neposlední řadě nabízíme prostředky na úhradu mzdových nákladů na nového zaměstnance z řad našich klientů.
- **Zaměstnání** vnímáme nejen jako zdroj peněz na živobytí, ale i jako zdroj dobrých pocitů, uspokojení a možnost naučit se nové věci a poznat zajímavé lidi. Potenciální zaměstnavatele nezatěžujeme našimi vizemi a ideály, ale stimulujeme tvorbu pracovních míst odpovídajících možnostem a dovednostem našich klientů. Zjišťujeme, jakou pomoc ocení před i po zaměstnání našeho klienta, jednáme o konkrétním postupu při výběru pracovníka, pracovní náplni atd.

Projektové aktivity vycházejí z dlouholetých zkušeností Ligy vozíčkářů. Projekt je financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu České republiky. Více se můžete dočíst na webu www.ligavozic.cz.

Mgr. TOMÁŠ ERGENS, DiS.
LIGA VOZÍČKÁŘŮ

Chcete s agenturou spolupracovat?

Přemýšlíte o tom, že zaměstnáte člověka se zdravotním postižením? Kontaktujte Agenturu A-P-Z na telefonu: 774 074 133 nebo na e-mailu: tomas.ergens@ligavozic.cz.

evropský sociální fond v ČR EVROPSKÁ UNIE OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST www.esfcr.cz

CVVM

Většina z nás je se svým zaměstnáním spokojena

V červnu letošního roku provedlo Centrum pro výzkum veřejného mínění šetření zaměřené na různé aspekty související s prací. Z výsledků například vyplynulo, že většina pracujících v Česku (57 procent) je v zaměstnání spokojena.

Spokojenost se stávajícím zaměstnáním (v procentech)

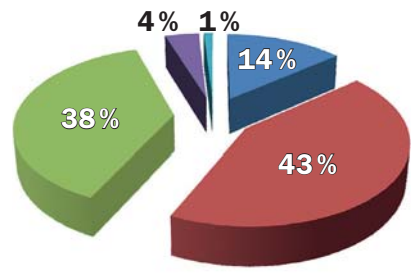

- 14 % velmi spokojen
- 43 % spíše spokojen
- 38 % tak napůl spokojen, napůl nespokojen
- 4 % spíše nespokojen
- 1 % velmi nespokojen

ZDROJ: CVVM

Obecně lze říci, že spokojenější jsou ti, kdo pracují samostatně jako podnikatelé či živnostníci, než lidé pracující v zaměstnaneckém poměru, ale i uvnitř této skupiny jsou výrazné rozdíly. Na jedné straně vedoucí pracovníci a vysoce kvalifikovaní odborníci se svým hodnocením od samostatně výdělečně činných osob prakticky neliší, zatímco relativně nejmenší spokojenost panuje mezi lidmi zaměstnanými v dělnických profesích. Přesto i mezi dělníky je podíl spokojených vyšší než podíl nespokojených, i když nejčastější hodnocení v této skupině bylo „tak napůl spokojen, napůl nespokojen".

Ztráty zaměstnání se lidé bojí méně

Ztráty zaměstnání se aktuálně obává 19 procent dotázaných, což představuje výrazný pokles oproti předchozímu šetření na stejné téma v roce 2009. Dvě třetiny respondentů (67 procent) považují ztrátu svého zaměstnání v současnosti za nepravděpodobnou a 14 procent neví. Nejčastěji se o práci obávají nekvalifikovaní dělníci (31 procent) a dále pak lidé s horší životní úrovní a nižším vzděláním.

V případě otázky, zda by při své eventuální nezaměstnanosti spíše hledali nějaké konkrétní zaměstnání, nebo zda by přijali jakoukoli práci, většina lidí by se podle vlastního vyjádření za takových okolností v prvé řadě pokoušela najít si konkrétní zaměstnání odpovídající jejich vlastním představám. V šetření se tak vyjádřily dvě třetiny dotázaných. Čtvrtina respondentů naopak uvedla, že by v této situaci přijala jakékoli zaměstnání. V porovnání se šetřením uskutečněným před dvěma lety došlo k poměrně výraznému přírůstku na straně podílu těch, kdo by se snažili najít si práci podle svých konkrétních představ.

Úroveň odměn za odvedenou práci

V šetření se také zjišťovalo, jak se ekonomicky aktivní populace dívá na úroveň svých odměn z hlediska odvedené práce. Z odpovědí vyplynulo, že celkem 61 procent dotázaných soudí, že jejich příjem je nižší, než by odpovídalo jejich zásluhám, přičemž 21 procent uvedlo, že je zaplaceno „mnohem méně", než by zasluhovalo. 36 procent ekonomicky aktivních respondentů se naproti tomu domnívá, že dostává zaplaceno odpovídajícím způsobem, asi jedno procento dokonce připustilo, že dostává více, než by si zasloužilo. V porovnání s výsledky srovnatelných výzkumů prováděných v letech 1997 až 1999 se snížil podíl respondentů, kteří jsou podle vlastního mínění placeni „mnohem méně", než by odpovídalo jejich výkonu, a v porovnání s výsledky šetření z let 1998 a 1999 se naopak zvýšil podíl těch, kdo jsou placeni podle svých slov adekvátně.

ZDROJ: CVVM

Křížovka

Cílem novely zákona o zaměstnanosti, kterou v květnu schválila vláda, je mj. umožnit lepší prokazatelnost nelegální práce. Chceme zabránit praktikám, při nichž se obchází zaměstnanecký vztah formou výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo... (viz tajenka).

Vyluštěnou tajenku zasílejte na adresu redakce novin do 23. září. Jeden z vás získá publikaci *Síla pozitivního myšlení* od Elke Nürnberger z produkce nakladatelství Grada Publishing, a. s. V knize se dozvíte, jak změnit své vnímání, názory a myšlenkové stereotypy, které spouštějí série negativních reakcí, jak lze pomocí správné komunikace s ostatními i sami se sebou ovlivnit pozitivní myšlení či jak trénovat optimistický postoj a jednání. Objevte, co všechno můžete udělat, abyste se na sebe, druhé i vše kolem vás dívali jinak, pozitivněji.

Tajenka z minulého čísla: *„… efektivita kontrolní činnosti."* Publikaci Umění vyjednávat a přesvědčit v obtížných situacích od Matthiase Schrannera z produkce nakladatelství Grada Publishing, a. s., získává Lukáš Zajac z Ostravy. Gratulujeme.

POMŮCKA: ESP, MILK, RUN	ZVUK URČITÉ VÝŠKY	BĚLOVESKÁ KYSELKA	NEŠIKOVNÝ MALÍŘ HOVOR.		ARMÁDNÍ TĚLOVÝCH. KLUB ZKR.	VELKÉ KAMENY	UPADNOUT		NESOURODÁ HMOTA	CHEM. ZN. POLONIA	ČÁSTI VOZŮ	NELAHODNÝ		VYSOKÁ KARTA	SPORT. ZIMNÍ NÁČINÍ SLOV.	NÁZEV ŘÍMSKÝCH 1000	SOLMIZAČNÍ SLABIKA
SERIÁLOVÁ POSTAVA KUTILA				SYSTÉM BRZD				VZDÁLENOST MEZI ROSTLINAMI					DVAKRÁT SNÍŽENÝ TÓN E				
OSLAVNÁ SKLADBA				ROZTAVENÁ HMOTA / SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA				PATŘÍCÍ MNĚ / STRANA ÚČTŮ					OPUŠTĚNI / STAV BEZ SVĚTLA				
1. DÍL TAJENKY										BRIT. ZPĚV. ??? JOHN / GEOMETRICKÉ TĚLESO						3. DÍL TAJENKY	HAZARDNÍ HRA
	ZESÍLENÝ ZÁPOR	CHEM. ZN. ARGONU / ČÁST VERŠE			OTČINA / MEZIPATRO						INIC. ZPĚV. MLÁDKA / BOJOVÝ POKŘIK			CELNÍ KÓD ŠPANĚLSKA / PTAČÍ CIZOPASNÍCI			
MPZ IRSKA				POŠTA ANGLICKY / HROMADA					HORNÍK / SILNÝ MUŽ						MÍSTNÍ ORGANIZACE ZKR. / ŘÍMSKÁ 4		
CHEM. KONCOVKA 1MOCNÉHO PRVKU			ZNAČKA CIGARET / DĚJOVÝ					NEMOCNÝ / ČISTIČE SKEL					MLÉKO ANGLICKY / VYBÍRÁNÍ VKLADŮ				
PRAŽSKÝ KOSTEL S KLÁŠTEREM							JMÉNO SKLADATELE HURNÍKA / VKOPNUTÍ					ZÁBAVNÉ PÁSMO / ZVĚROLÉKAŘ ZKR. TITULU					
	OBCHOD PRŮMYSLOVÝM ZBOŽÍM ZKR.	ZNAČKA KILOPASCALU / PLES				ZABIJÁK / SVAZ POŽÁRNÍ OCHRANY					OBVAZOVÁ POTŘEBA / SLOVENSKÝ SOUHLAS				IN. HUMOR. RENČÍNA / MÍSTO K DRŽENÍ		
2. DÍL TAJENKY																PŘEDLOŽKA	LIDOVÉ NOVINY ZKR.
MUŽ				BOD V DŽUDU					SPOJKA A ANGLICKY				ČÁST VÝVOJE ZASTAR.				
NEHODNÍ				UZLÍKY V TKANINĚ					SEVEŘAN				I TENTO				

Inspekce práce

V koordinovaných kontrolách je nutné pokračovat

Na základě zkušeností s průběhem koordinovaných kontrol v roce 2010 a nutnosti i nadále pokračovat v provádění společných kontrol v rámci běžné činnosti jednotlivých úřadů bylo do programu kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce jako jeden z hlavních úkolů roku 2011 navrženo a schváleno provádění plánovaných koordinovaných kontrol v součinnosti Úřadu práce ČR, Státního úřadu inspekce práce a České správy sociálního zabezpečení v oblasti předpisů o zaměstnanosti, pracovních podmínek a vztahů, včetně BOZP a sociálního pojištění.

FOTO: © IVONNE WIERINK | DREAMSTIME.COM

FOTO: © CHODE | DREAMSTIME.COM

Cílem hlavního úkolu je provedení kontrol zaměřených na dodržování pracovněprávních předpisů a dále předpisů souvisejících se správou sociálního zabezpečení a zákonem o zaměstnanosti, tzn. zlepšení vymahatelnosti práva zejména ve vztahu k nelegální práci, nedodržování pracovněprávních předpisů a obcházení placení odvodů na sociální a zdravotní pojištění.

Součinnost resortních kontrolních orgánů

Naplnění tohoto cíle je zajištěno součinností Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) a ostatních výše uvedených úřadů kontrolujících danou problematiku a propojením jejich kompetencí. Do kontrol jsou dále zapojeny i orgány Policie ČR – Služby cizinecké policie a orgány Celní správy. Hlavním koordinátorem kontrolních akcí byly do konce dubna 2011 jednotlivé úřady práce a od 1. května 2011 zastává pozici koordinátora společných kontrol SÚIP.

Zaměření koordinovaných kontrol

Kontroly se zaměřují především na odvětví podnikání ve stavebnictví, pohostinství a ubytovací zařízení, dále pak na maloobchod a agentury práce, případně i další odvětví, kde je reálný předpoklad, že se porušují právní předpisy, a to na celém území České republiky.

Kontrolní orgány inspekce práce se hlavně zaměřily na kontrolu dodržování předpisů při vzniku, změně a skončení pracovního poměru, kontrolu výkonu zastřené závislé práce, kontrolu odměňování a pracovní doby.

K cílům v působení Úřadu práce ČR patří omezení výkonu tzv. nedeklarované práce, omezení zneužívání sociálních dávek, zlepšení plnění ohlašovací povinnosti zaměstnavatelů a zvýšení příjmů z odvodů pojistného na nemocenské a důchodové pojištění, sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Výsledky kontrolní činnosti

Za 1. pololetí 2011 bylo v rámci koordinovaných kontrol dosaženo těchto výsledků:

- Celkem bylo provedeno 826 kontrol, z toho v 221 případech (27 procent) nebylo zjištěno žádné porušení a při 605 kontrolách (73 procent) inspektoři zjistili porušení právních předpisů.
- Za porušení pracovněprávních předpisů oblastní inspektoráty práce uložily 133 pokut v celkové výši 2 930 500 Kč. Nejčastěji k porušování právních předpisů docházelo u zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají 1–5 zaměstnanců. U těchto zaměstnavatelů bylo provedeno i nejvíce kontrol (184 kontrol z celkového počtu).

Nejčastěji zjištěná porušení předpisů

Mezi nejčastěji zjištěná porušení předpisů v oblasti pracovněprávních vztahů patří porušení zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí. V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví inspektoři nejčastěji zjistili porušení zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, a nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí.

V oblasti vzniku, změny a skončení pracovního poměru zaměstnavatelé nejčastěji chybovali při neplnění povinnosti informovat zaměstnance do jednoho měsíce od vzniku pracovního poměru (547 porušení), dále se pak často objevovala porušení týkající se potvrzení o zaměstnání (162 porušení).

V oblasti pracovní doby inspektoři zjistili, že zaměstnavatelé nevedli prokazatelnou evidenci skutečně odpracované pracovní doby, práce přesčas a noční práce (164 porušení).

Nejčastějším prohřeškem zaměstnavatelů v oblasti odměňování zaměstnanců je stanovení a vyplacení mzdy nižší, než je nejnižší úroveň zaručené mzdy. Mzda byla často vyplacena ve výši minimální mzdy a nebyl poskytnut doplatek k této mzdě (139 porušení).

V oblasti bezpečnosti práce se jednalo o porušení povinností zaměstnavatele vůči zaměstnancům z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (97 porušení).

Ing. HELENA HRONOVÁ, INSPEKTORKA ODBORU PRACOVNÍCH VZTAHŮ A PODMÍNEK STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Událost

19. světový kongres o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci v Istanbulu

V tureckém Istanbulu se 11. až 15. září koná 19. světový kongres o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Jeho hlavním tématem je vytvoření globální kultury prevence pro zdravou a bezpečnou budoucnost.

Na kongresu se sejdou zástupci vlád, zaměstnavatelů a zaměstnanců i nevládních organizací z celého světa, aby se navzájem podělili o zkušenosti s eliminací pracovních úrazů a nemocí z povolání. V Istanbulu tak rozhodně nebude nouze o praktické nápady z oblasti BOZP, které bude možné rychle uvést do praxe.

Koná se každé tři roky

Světový kongres o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci se koná každé tři roky. První se uskutečnil už v roce 1955 v Římě, ten zatím poslední proběhl v jihokorejském Soulu v roce 2008. Letošní kongres pořádá Mezinárodní organizace práce (ILO), Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení (ISSA) a Ministerstvo práce a sociálních věcí Turecké republiky.

Součástí kongresu bude také mezinárodní filmový a multimediální festival, na kterém se představí více než 200 krátkých filmů a prezentací z oblasti BOZP.

ZDROJ: WWW.SAFETY2011TURKEY.ORG

Některé důležité údaje (platnost k 1. září 2011)

ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM * (měsíčně)	*částky životního minima*	pro jednotlivce 3 126 Kč, pro první osobu v domácnosti 2 880 Kč, pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem 2 600 Kč, pro nezaopatřené děti ve věku do 6 let 1 600 Kč, 6-15 let 1 960 Kč a 15-26 let (nezaopatřené) 2 250 Kč	
	částka existenčního minima	2 020 Kč	
MINIMÁLNÍ MZDA *	*pro zaměstnance odměňované měsíční mzdou:*	8 000 Kč (při týdenní pracovní době 40 hodin), tj. 48,10 Kč/hod.	
NEJNIŽŠÍ ÚROVNĚ ZARUČENÉ MZDY * (při týdenní pracovní době 40 hod.)	*1. skupina prací:*	48,10 Kč/hod.	8 000 Kč/měs.
	2. skupina prací:	53,10 Kč/hod.	8 900 Kč/měs.
	3. skupina prací:	58,60 Kč/hod.	9 800 Kč/měs.
	4. skupina prací:	64,70 Kč/hod.	10 800 Kč/měs.
	5. skupina prací:	71,50 Kč/hod.	12 000 Kč/měs.
	6. skupina prací:	78,90 Kč/hod.	13 200 Kč/měs.
	7. skupina prací:	87,10 Kč/hod.	14 600 Kč/měs.
	8. skupina prací:	96,20 Kč/hod.	16 100 Kč/měs.
CESTOVNÍ NÁHRADY *	*výše stravného za každý kalendářní den pracovní cesty:*	5 - 12 hod. 63 Kč - 74[1] Kč, více než 12 hod. - 18 hod. 95 Kč - 114[1] Kč, déle než 18 hod. 149 Kč - 178[1] Kč	
	náhrada za použití vlastního vozidla:	spotřeba PH + sazba za 1 km jízdy: jednostopá vozidla a tříkolky 1,00 Kč, osobní motorová vozidla 3,70 Kč	
	průměrné ceny PH:	benzin 91 oktanů 31,40 Kč; benzin 95 oktanů 31,60 Kč; benzin 98 oktanů 33,40 Kč; motorová nafta 30,80 Kč	
NÁHRADA MZDY *	V období prvních 21 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží náhrada mzdy ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku, a to při dočasné pracovní neschopnosti od 4. pracovního dne (směny), nejdéle však od 25. neodpracované hodiny z rozvržených směn, a při karanténě již od 1. pracovního dne (směny). *Výše náhrady mzdy se stanoví z průměrného hrubého hodinového výdělku zaměstnance po jeho redukci v rámci redukčních hranic, a to tak, že: z částky do výše 144,38 Kč se započte 90 %; z částky přesahující 144,38Kč, nejvýše však do 216,48 Kč se započte 60 %, z částky přesahující 216,48 Kč, nejvýše však do 432,95 Kč se započte 30 %; k částce nad 432,95 Kč se nepřihlíží*		
NEMOCENSKÉ *	- 60 % z DVZ od 22. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti (karantény)		
PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ (PPM) *	od 1. kalendářního dne nástupu na PPM -70 % z DVZ		
OŠETŘOVNÉ *	od 1. kalendářního dne potřeby ošetřování - 60 % z DVZ		
	Denní vyměřovací základ (DVZ): nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství (PPM) a ošetřovné se vypočítává z denního vyměřovacího základu po jeho redukci provedenou následujícím způsobem: z částky do výše 825 Kč se započte u nemocenského a ošetřovného 90 %, u PPM 100 %; z částky přesahující 825 Kč, nejvýše však do 1 237 Kč se započte 60 %; z částky přesahující 1 237 Kč, nejvýše však do 2 474 Kč se započte 30 %; k částce nad 2 474 Kč se nepřihlíží		
POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ * v roce 2011 důchodové (DP) a nemocenské pojištění (NP) a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (SPZ)	*Sazby pojistného z vyměřovacího základu:*		
	zaměstnavatel:	25 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců účastných NP, z toho 2,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ	
		26 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců účastných NP, z toho 3,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ *(pokud si při splnění stanovených podmínek tuto sazbu zaměstnavatel sám stanoví a tuto skutečnost včas příslušné OSSZ písemně oznámí)*	
		21,5 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců účastných pouze DP	
	zaměstnanec:	6,5%	
	OSVČ:	29,2 % na DP a SPZ, z toho 28 % na DP a 1,2 % na SPZ a 2,3 % na NP (je-li ho dobrovolně účastna)	
	osoby dobrovolně účastné DP:	28 % na DP	
DÁVKY SSP BEZ ZÁVISLOSTI NA VÝŠI PŘÍJMU *	*rodičovský příspěvek:*	**Výměry rodičovského příspěvku:** zvýšená - 11 400 Kč; základní - 7 600 Kč; snížená - 3 800 Kč **Čerpání rodičovského příspěvku:** rychlejší čerpání: po peněžité pomoci v mateřství (PPM) ve zvýšené výměře do 24 měsíců věku dítěte klasické čerpání: po PPM v základní výměře do 36 měsíců věku dítěte pomalejší čerpání: po PPM nebo od narození dítěte (nevznikl-li nárok na PPM) v základní výměře do 9 měsíců věku dítěte a dále ve snížené výměře do 48 měsíců věku dítěte	

DÁVKY SSP BEZ ZÁVISLOSTI NA VÝŠI PŘÍJMU *	*pohřebné:*	5 000 Kč *Jednorázová dávka náležející osobě, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR.*	
MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI ** (od roku 2004 nová metodika)	*průměr za rok* 2003: 9,9 %, 2004: 9,2 %, 2005: 9,0 %, 2006: 8,1 %, 2007: 6,6 %, 2008: 5,4 % 2009: 8,0 % 2010: 9,0 % červenec: 8,2 % srpen: 8,2 %		
NEZAMĚSTNANÍ EVIDOVANÍ ** k 31. 8. 2011	*celkem:*	481 535	
	z toho:	252 061 žen	
		64 675 osob se zdravotním postižením	
		27 963 absolventů škol a mladistvých	
VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA ** (VPM) k 31. 8. 2011	*celkem za ČR:*	40 758	
UCHAZEČI NA VPM **	*průměrný počet uchazečů na 1 VPM k 31. 8. 2011:* 11,8		
PRŮMĚRNÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU (sólo) celkem [2]	*červen 2011:* 10 542 Kč		
BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI *** (v roce 2010)	*počet nemocí z povolání nově zjištěných:*	580	
	počet prac. úrazů bez následné prac. neschop.:	25 192	
	smrtelné úrazy:	121	
PRACOVNÍ ÚRAZY S PN NAD 3 DNY *** (ČR celkem)	*v roce 2010:* 50 047		
DŮCHODY výdaje v 1. pololetí 2011 (v tis. Kč)	*celkem:*	179 007 364	
	v tom:	*starobní*	141 053 587
		invalidní pro invaliditu I. stupně	6 618 862
		invalidní pro invaliditu II. stupně	2 566 787
		invalidní pro invaliditu III. stupně	15 077 471
		vdovský	10 821 125
		vdovecký	1 195 225
		sirotčí	1 674 307
PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA *** podnikatelská sféra (PS) nepodnikatelská sféra (NS)	2009: celkem v národním hospodářství 23 344 Kč, PS 23 104 Kč, NS 24 411 Kč		
	2010: celkem v národním hospodářství 23 797 Kč, PS 23 689 Kč, NS 24 265 Kč		
	1. pololetí 2011: celkem v národním hospodářství 23 575 Kč, PS 23 668 Kč, NS 23 164 Kč		
ZÁKLADNÍ UKAZATELE POPULAČNÍHO VÝVOJE *** v 1. čtvrtletí 2011		*absolutní údaje*	*relativní údaje*
	sňatky	3 239	1,2
	rozvody	6 729	2,6
	živě narození	26 656	10,3
	zemřelí	27 384	10,5
	celkový přírůstek	3 041	1,2
	střední stav obyvat.	10 534 034	x
PRŮMĚRNÝ POČET DŮCHODOVĚ POJIŠTĚNÝCH OSOB****	*zaměstnanci celkem*	2. čtvrtletí 2010	4 436 567
		1. čtvrtletí 2011	4 457 685
		2. čtvrtletí 2011	4 503 334
	OSVČ vykonávající činnost	2. čtvrtletí 2010	969 779
		1. čtvrtletí 2011	971 522
		2. čtvrtletí 2011	1 000 020
	OSVČ povinné platit zálohy na důchod. poj.	2. čtvrtletí 2010	727 749
		1. čtvrtletí 2011	724 190
		2. čtvrtletí 2011	743 448

* hodnoty stanovené zákonem nebo nařízením vlády
** pramen MPSV; *** pramen ČSÚ – aktuální publikované údaje; **** pramen ČSSZ
[1] pro veřejnou sféru
[2] důchod vyplácen samostatně (bez současně vypláceného pozůstalostního důchodu)

EU

Poradci EURES poskytli za rok více než 23 tisíc konzultací

Poradci EURES v České republice pomáhají nezaměstnaným, absolventům, studentům, lidem vracejícím se ze zahraničí zpět do ČR i českým občanům, kteří se dostali do problémů při výkonu práce v zahraničí. V období od června 2010 do května 2011 poskytli poradci EURES ČR, kterých je nyní šestnáct, přibližně 23 500 individuálních konzultací.

FOTO: © ISABEL POULIN | DREAMSTIME.COM

V ČR neexistuje jiná instituce nebo subjekt, který by zdarma poskytoval tak komplexní poradenství o práci, životních a pracovních podmínkách, nutných administrativních krocích, povinnostech a právech migrujících pracovníků v zemích EU/EHP a ve Švýcarsku. Forma kontaktu při poradenské činnosti může být osobní, telefonická nebo e-mailová. Hlavní výhodou služby EURES je celoevropské sdílení informací o pracovní mobilitě.

V případě dotazů, které nespadají do kompetence Úřadu práce ČR a EURES, se poradci obracejí na jiné instituce v ČR i zahraničí. Patří mezi ně Centrum mezistátních úhrad, Česká správa sociálního zabezpečení, Centrum Solvit (MPO), Enterprise Europe Network, Státní úřad inspekce práce, Národní agentura pro evropské vzdělávací programy, zdravotní pojišťovny, finanční úřady, hospodářské komory, velvyslanectví států EU apod.

Poradci poskytli celkem více než 280 skupinových poradenství pro nezaměstnané, studenty, absolventy a zaměstnavatele na pobočkách Úřadu práce ČR, ve školách, na besedách, workshopech a seminářích v rámci běžné práce poradců nebo při různých akcích EURES (veletrhy, informační dny). Celkem tímto způsobem oslovili přibližně 9 000 osob.

Aktuální a ověřené informace o volných pracovních místech v rámci EU

Jednou z hlavních výhod celoevropské sítě EURES je právě zajištění určitého standardu a bezpečnosti nabídek volných pracovních míst a také jejich aktuálnosti. Proto musí být každé volné místo nahlášeno nejdříve službám zaměstnanosti v dané zemi a opatřeno platným referenčním číslem z národní databáze. Poradci EURES běžně kontrolují v národních databázích států EU/EHP nejen to, zda byla nabídka zaměstnání řádně nahlášena, ale také zda je v souladu s pracovněprávními předpisy daného státu a neobsahuje diskriminační prvky.

Poradci na základě cizojazyčných zdrojů neustále vyhledávají, aktualizují a ověřují informace o životních a pracovních podmínkách v Evropě (administrativní povinnosti, minimální mzda, odvody, databáze volných míst, pracovněprávní vztahy, sociální dávky, situace na národních i regionálních trzích práce atd.). Účastní se klasických i virtuálních burz práce a vzdělávání v ČR. Aktualizují informace o životních a pracovních podmínkách v ČR na národním portálu a vytvářejí letáky a brožury pro širokou veřejnost. Dále také spravují profily na sociálních sítích Facebook, Twitter, LinkedIn – umisťují zde pozvánky na akce EURES a informují o nabídce volných pracovních míst v zahraničí.

Dobře fungující síť tvoří i kontaktní osoby v krajích a partneři

V roce 2009–2010 se uskutečnilo 40 schůzek s kontaktními osobami v regionech. Setkání s kontaktními osobami jsou nedílnou součástí dobře fungující sítě EURES, zabezpečují tak chod systému i na kontaktních pracovištích, kde kontaktní osoby poskytují základní informace týkající se zaměstnání ve státech EU/EHP.

Poradci úzce spolupracují s dalšími organizacemi a subjekty i v rámci jednotlivých aktivit. Příkladem jsou případové studie s partnery na trhu práce, tzv. Café EURES či spolupráce v rámci European Job Days atd.

Poradci EURES dále poskytují své služby v rámci tří přeshraničních partnerství: EURES-T Čechy-Bavorsko; EURES-T Beskydy (ČR, Slovensko, Polsko); EURES-TriRegio (ČR, Německo, Polsko).

ZDROJ: EURES

Návštěvnost stránek EURES (www.eures.cz)

červenec 2010 – 164 754
červenec 2011 – 236 248 (nárůst 43 %)

Volná pracovní místa

Německo: červenec 2010 – 6 307
červenec 2011 – 67 134 (10×)
Rakousko: červenec 2010 – 4 270
červenec 2011 – 12 278 (3×)

Slovensko: nový zákon o hmotné nouzi odmění aktivní

Spravedlnost, zásluhovost, motivace. Tyto tři hlavní znaky budou od ledna 2012 charakterizovat dávky v hmotné nouzi podle nového zákona, který nedávno předložilo slovenské Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny (MPSVR SR) do připomínkového řízení.

Podle slovenského ministerstva práce dnešní systém dávek v hmotné nouzi mnohým občanům, kteří je pobírají, vyhovuje. Prací za minimální mzdu by získali jen o málo víc, než dostávají od státu na dávkách, a proto mnozí raději berou dávky za nicnedělání. Tento nežádoucí stav mění nový zákon o hmotné nouzi, který by měl začít platit od ledna příštího roku. Nově by ten, kdo neprojeví žádnou aktivitu, měl mít nárok jen na absolutní minimum, tj. 37,97 eura měsíčně (dnes dostává 62,50 eura).

Motivační dávky jen za práci a vzdělávání

Pokud se příjemce základní dávky v hmotné nouzi zapojí do činností organizovaných komunitním centrem nebo některým občanským sdružením, získá motivační dávku ve výši 20 procent životního minima. Jestliže se vzdělává, zúčastňuje se aktivačních prací nebo je řádně zaměstnaný za nízkou mzdu, získá motivační dávku ve výši 45 procent životního minima.

Aby byl dostatek práce pro příjemce dávky v hmotné nouzi, kteří si ji chtějí zvýšit aktivitou, spolupracuje MPSVR SR na vytváření pracovních příležitostí nejen se samosprávou, ale i s resorty obrany, životního prostředí, zemědělství či dopravy, rozšiřuje síť komunitních center a komunikuje i s mimovládními a neziskovými organizacemi.

Tři zásady nového slovenského zákona o hmotné nouzi:

Spravedlivost
– Každý, kdo se dostane do hmotné nouze, získá základní dávku, kterou si bude moci zvýšit podle své aktivity.

Zásluhovost
– Čím bude člověk aktivnější, tím vyšší získá dávku.

Motivace
– Nový systém výrazně pomůže těm, kteří pracují jen za minimální mzdu. Pokud se málo placené práce nevzdají, získají i dávku v hmotné nouzi.

Dávky i při práci za minimální mzdu

Výše příjmu, která se při výpočtu dávky bere v úvahu, se proti současnému stavu sníží – právě proto, aby mohli dávku získat i ti, kdo pracují za minimální mzdu. Dnes se zohledňuje pro účely posouzení nároku na dávku v hmotné nouzi 75 procent příjmu, nově to bude už jen 65 procent příjmu. Pokud si příjemce dávky v hmotné nouzi najde práci, po dobu prvních tří měsíců se mu bude brát do úvahy pro účely posouzení nároku na dávku jen 45 procent jeho příjmu, po dobu dalších tří měsíců to bude 55 procent příjmu. Záměrem je motivovat občany přijmout i málo placenou práci a udržet si ji. Za příjem pro účely hmotné nouze se ani nadále nebudou považovat některé jednorázové státní sociální dávky, přídavky na dítě, stipendia pro děti či různé mimořádné a jednorázové dávky.

Děti budou motivovány k lepším školním výsledkům

Zákon bude motivovat i děti k lepším školním výsledkům. I dítě totiž bude moci získat motivační dávku, jestliže se bude zapojovat do aktivit v komunitním centru, pokud bude navštěvovat mateřskou školu (a to alespoň 10 dní v měsíci) a pakliže bude chodit do školy a dosahovat příznivých školních výsledků (např. nebude opakovat ročník, nebude mít neomluvené hodiny apod.). MPSVR SR chce navíc žáky z rodin v hmotné nouzi motivovat k tomu, aby pokračovali ve vzdělávání i na střední škole. Studenti středních škol s dobrými výsledky mohou dnes získat podle zákona o výchově a vzdělávání sociální stipendium pro děti z rodin v hmotné nouzi. Toto stipendium se jim nebude podle návrhu zákona o hmotné nouzi započítávat do příjmu, navíc za studium na střední škole získají motivační dávku.

V návrhu se pamatuje i na solidární dávku

Slovenské ministerstvo práce pamatuje i na ty příjemce, kteří se z objektivních důvodů nemohou aktivizovat a zaměstnat. Jde například o starobní důchodce, invalidy nebo těhotné ženy. Ti by k základní dávce automaticky získali solidární dávku.

ZDROJ: MPSVR SR

Dávky v hmotné nouzi na Slovensku

Nyní:	
Základní dávka:	
jednotlivec bez dětí:	60,50 €
jednotlivec + 1–4 děti:	115,10 €
dvojice bez dětí:	105,20 €
dvojice + 1–4 děti:	157,60 €
jednotlivec s více než 4 dětmi:	168,20 €
dvojice s více než 4 dětmi:	212,30 €
Navýšení:	
pro těhotnou ženu:	+ 13,50 €
pro dítě, které plní školní docházku:	+ 17,20 €
Další dávky:	
příspěvek na zdravotní péči:	2 €
aktivační/ochranný příspěvek:	63,07 €
příspěvek na bydlení:	55,08 € (jednotlivec), 89,20 € (pro více osob)

Podle nového zákona:	
Základní dávka:	
jednotlivec:	20 % životního minima (tj. 37,97 €)
každá další dospělá společně posuzovaná osoba:	20 % ŽM (26,49 €)
dítě:	20 % ŽM na dítě (tj. 17,33 €)
Solidární dávka:	
	+ 40 % ŽM (tj. 75,93 €)
Motivační dávka:	
	20–45 % ŽM v závislosti od aktivity (37,97–85,43 €)
Příspěvek na bydlení:	
	68,91 € pro jednotlivce, 116,98 € pro dvě a více osob (v závislosti na příjmu)
Motivační dávka pro nezaopatřené dítě:	
	15–25 % ŽM pro dítě (13–21,67 €)

FOTO: © TETIANA NOVIKOVA DREAMSTIME.COM

EGF

Globalizační fond EU loni podpořil 23 700 propuštěných zaměstnanců

Podle nedávno zveřejněné zprávy Evropské komise bylo v loňském roce z Evropského globalizačního fondu (EGF) poskytnuto více než 83 milionů eur na podporu téměř 23 700 pracovníků, kteří přišli o práci kvůli celosvětové hospodářské krizi.

Ve srovnání s rokem 2009 tak EGF loni pomohl dvojnásobnému počtu pracovníků. Částka 83,5 milionu eur byla vyplacena do devíti zemí EU (do Dánska, Německa, Irska, Litvy, Nizozemska, Polska, Portugalska, Slovinska a Španělska), a to během 24 měsíců od podání žádosti.

Evropský globalizační fond (EGF) vznikl na konci roku 2006 na pomoc lidem, kteří ztratili práci v důsledku globalizace. Od května 2009 byla rozšířena působnost fondu i na propouštění zaměstnanců v důsledku ekonomické a finanční krize.

Žádost o finanční prostředky podává členský stát v situaci, kdy dojde k propuštění 500 zaměstnanců v jednom postiženém podniku včetně jeho subdodavatelů a odběratelů nebo v postiženém odvětví na úrovni jednoho či dvou sousedících regionů NUTS II. Míra financování z evropských prostředků činí 65 procent.

Česká republika vůbec poprvé získala pomoc z Evropského globalizačního fondu (EGF) v únoru 2011, kdy Evropská komise schválila celkem 323 820 eur na pomoc bývalým zaměstnancům firmy Unilever ČR, kteří přišli o práci po uzavření továrny v Nelahozevsi.

ZDROJ: EC.EUROPA.EU

Tip

Jak získat prostředky na projekty podporující aktivní stárnutí?

Evropská komise a Výbor regionů společně s platformou pro seniory AGE Europe vydaly zajímavou brožuru pro regionální a místní iniciativy. Publikace se zabývá financováním projektů podporujících aktivní stárnutí a mezigenerační solidaritu z prostředků EU.

Brožura byla vydána v rámci propagace blížícího se Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012. I když většina iniciativ na podporu aktivního stárnutí nebude v nadcházejících letech financována z prostředků EU, některé projekty mohou na prostředky z evropských fondů dosáhnout. Z publikace se dozvíte, kolik prostředků z fondů EU je pro tyto účely vyčleněno a jak je mohou místní a regionální iniciativy získat. Důraz se klade hlavně na mezinárodní partnerství.

Součástí brožury jsou i příklady projektů, které finanční prostředky EU již získaly, a také krátké prezentace nejdůležitějších programů EU, které finančně podporují nové projekty aktivního stárnutí.

Brožuru si můžete zdarma stáhnout (v angličtině) z webových stránek Evropské komise na adrese http://ec.europa.eu (Politiky – Zaměstnanost a sociální práva – Zaměstnanost, sociální věci a sociální začlenění – Co je nového? – Aktuality – 17/08/2011 New brochure on EU funding possibilities to promote active ageing).

ZDROJ: EC.EUROPA.EU

FOTO: © NOAM ARMONN | DREAMSTIME.COM

Evropský rok aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012

● Práce a sociální politika – měsíčník Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ● registrace: MK ČR E 4124, ISSN 0049-0962 ● vydává MPSV ve vydavatelství Press Publishing Group, s. r. o., U Vodárny 896/14, Praha 3, IČ 27110117 ●
● šéfredaktor: Tomáš Rezek ● redakční rada Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v čele se Zdeňkem Kadlecem ● Pokud není uvedeno jinak, jsou použité fotografie ilustrační.
● adresa redakce: Press Publishing Group, s. r. o., Nekázanka 11, 110 00 Praha 1, tel.: 224 012 830, fax: 224 012 831, e-mail: info@pressgroup.cz ● tiskne VLTAVA-LABE-PRESS, a. s. ● Internetová podoba na: http://noviny.mpsv.cz ●